

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 63.242/1

van 5 april 2018

over

een ontwerp van besluit van de Vlaamse minister van Welzijn,
Volksgezondheid en Gezin ‘tot uitvoering van het besluit van de
Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering
van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en
zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de
arbeidsmatige activiteiten’

Op 29 maart 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin verzocht binnen een termijn van vijf werkdagen een advies te verstrekken over een ontwerp van ministerieel besluit ‘tot uitvoering van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten’.

Het ontwerp is door de eerste kamer onderzocht op 3 april 2018. De kamer was samengesteld uit Wilfried VAN VAERENBERGH, staatsraad, voorzitter, Chantal BAMPS en Koen MUYLLE, staatsraden, en Wim GEURTS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Jonas RIEMSLAGH, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 5 april 2018.

*

1. Volgens artikel 84, § 1, eerste lid, 3°, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, moeten in de adviesaanvraag de redenen worden opgegeven tot staving van het spoedeisende karakter ervan.

In het onderhavige geval wordt het verzoek om spoedbehandeling gemotiveerd door de omstandigheid dat

“- het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten, bepaalt dat er bij de aanvang van elk activeringstraject voor een deelnemer aan een traject een gemandateerde casemanager Zorg en een gemandateerde casemanager Werk moet worden aangesteld. Samen stellen zij een trajectplan op dat wordt uitgevoerd door een netwerk van dienstverleners.

Artikel 53 van het vermelde besluit van de Vlaamse Regering bepaalt dat de artikels die hierop betrekking hebben in werking treden op 1 februari 2018.

Voor de uitvoering van de artikels inzake de mandatering van de casemanager zorg is het echter nodig dat er nog regels worden vastgesteld door de bevoegde minister inzake de procedure voor de aanvraag, de goedkeuring en toekenning van het mandaat en inzake de duur ervan. Deze worden vastgesteld door voorliggend ministerieel besluit en dienen dus zo spoedig mogelijk in werking te treden.

Bovendien bepaalt het vermelde besluit van de Vlaamse Regering dat de netwerken van dienstverleners worden gemandateerd op basis van een openbare aanbesteding. Deze werd gepubliceerd op 1 maart 2018 (Besteknr. 2018/50050 - Aanduiding van de penhouder als vertegenwoordiger van een netwerk van dienstverleners in het kader van de uitvoering van de activeringstrajecten). In deze openbare aanbesteding wordt vermeld dat de activeringstrajecten (ten vroegste) starten op 1 juli 2018: ‘De raamovereenkomst start ten vroegste op 1 juli 2018, uiterlijk op de dag na datum van sluiting van de opdracht, voor een duur van maximaal 4 jaar.’ Daarnaast is de bestelling van het aantal trajecten in de raamovereenkomst berekend op een start van de activeringstrajecten op 1 juli 2018: ‘Indien de opdracht aanvat op 1 juli 2018 voorziet VDAB per perceel een eerste bestelling voor het penhouderschap van in totaal 1750 deelnemers over alle percelen heen voor de periode van 1 juli 2018 tot en met 31 december 2019.’ Deze vermeldingen impliceren dat de betrokken voorzieningen op het terrein er van uit gaan dat de activeringstrajecten zullen starten op 1 juli 2018 en zich daar organisatorisch op voorbereiden. Echter, een start van de activeringstrajecten op 1 juli 2018 is enkel mogelijk indien er casemanagers Zorg kunnen gemandateerd worden door het Departement Welzijn, Volksgezondheid en Gezin tegen 1 juli 2018. Deze timing kan, rekening houdend met de termijnen inzake de mandateringsaanvragen, enkel gehaald worden als de betreffende artikels op zeer korte termijn in werking kunnen treden;

- artikel 53 van het vermelde besluit van de Vlaamse Regering bepaalt dat de artikels die betrekking hebben op arbeidsmatige activiteiten in werking treden op 1 mei 2018. Voor de uitvoering van bepaalde van die artikels is het echter nodig dat er nog regels worden vastgesteld door de bevoegde minister. Deze worden vastgesteld door voorliggend ministerieel besluit en dienen uiterlijk op 1 mei 2018 in werking te treden”

*

2. Overeenkomstig artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, heeft de afdeling Wetgeving zich moeten beperken tot het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de voorgeschreven vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP

3.1. Het om advies voorgelegde ontwerp van ministerieel besluit strekt ertoe nadere uitvoering te verlenen aan het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 ‘houdende de uitvoering van het decreet van 25 april 2014 houdende de werk- en zorgtrajecten, wat betreft de activeringstrajecten en de arbeidsmatige activiteiten’.

Het ontwerp is onderverdeeld in vier hoofdstukken. Hoofdstuk 1 (artikel 1) bevat een definitie. Hoofdstuk 2 (artikelen 2 tot 6) regelt de mandatering van de casemanager Zorg. Hoofdstuk 3 (artikelen 7 tot 13) heeft betrekking op de erkenning, de opdrachten en de subsidiëring van de begeleider arbeidsmatige activiteiten. Hoofdstuk 4 (artikel 14) bepaalt dat het besluit in werking treedt op de dag van de bekendmaking ervan in het *Belgisch Staatsblad*.

3.2.1. De ontworpen regeling kan in beginsel worden geacht rechtsgrond te vinden in de artikelen 8, derde lid, 9, eerste en tweede lid, 11, derde lid, 12, eerste lid, 46, § 2, derde, vierde, zevende, achtste en tiende lid, 47, tweede lid, en 48, § 2, eerste en tweede lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018, waarnaar wordt verwezen in het tweede lid van de aanhef van het ontwerp.

3.2.2. In artikel 13, derde lid, van het ontwerp wordt bepaald dat de begeleider arbeidsmatige activiteiten de gegevens, vermeld in het eerste lid, minstens tien jaar bewaart.

Overeenkomstig artikel 48, § 2, eerste lid, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 moet, om in aanmerking te komen voor subsidiëring, de erkende begeleider arbeidsmatige activiteiten de gegevens verstrekken zoals bepaald door de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen en de Vlaamse minister, bevoegd voor het gezondheidsbeleid. In artikel 48, § 2, tweede lid, van hetzelfde besluit wordt bepaald dat de Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen en de Vlaamse minister, bevoegd voor het gezondheidsbeleid de nadere regels en bijkomende subsidievoorwaarden kunnen bepalen betreffende het moment en de wijze waarop de gegevens vermeld in het eerste lid, 2°, moeten worden verstrekt.

De bepalingen van artikel 13, eerste en tweede lid, van het ontwerp betreffen enerzijds de gegevens die moeten worden verstrekt zoals bedoeld in artikel 48, § 2, eerste lid, 2°, van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 en bevatten anderzijds de nadere regels en bijkomende subsidievoorwaarden betreffende het moment en de wijze waarop de gegevens vermeld in laatstgenoemde bepaling, verstrekt moeten worden zoals bedoeld in artikel 48, § 2, tweede lid, van hetzelfde besluit. Beide bepalingen ontleen bijgevolg rechtsgrond aan artikel 48, § 2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018.

Vermits het verstrekken van gegevens en het bewaren ervan twee onderscheiden aspecten zijn, kan voor de bepaling van artikel 13, derde lid, van het ontwerp, die het bewaren van gegevens beoogt, daarentegen geen rechtsgrond worden gevonden in artikel 48, § 2, tweede lid, van voornoemd besluit, aangezien het bewaren van gegevens niet onder de machtiging inzake “het moment en de wijze waarop de gegevens vermeld in het eerste lid, 2°, moeten verstrekt worden” kan worden gebracht.

Artikel 13, derde lid, dient dan ook uit het ontwerp te worden weggelaten.

3.2.3. Voornoemde rechtsgrondbepalingen vinden op hun beurt rechtsgrond in de bepalingen van het decreet van 25 april 2014 ‘houdende de werk- en zorgtrajecten’ waarnaar wordt verwezen in het eerste lid van de aanhef.

Voor de artikelen 8, derde lid, 9, 11, derde lid, en 12, eerste lid, van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 wordt rechtsgrond gevonden in artikel 10, § 2, van het decreet van 25 april 2014 dat de Vlaamse Regering opdraagt de procedure voor de aanvraag, goedkeuring en toekenning van het mandaat en de duur ervan te bepalen.

Artikel 35, eerste lid, van het decreet van 25 april 2014 waarin wordt bepaald dat het aanbod aan arbeidsmatige activiteiten, met name wat betreft de invulling van de begeleiding en de zorg die er deel van uitmaken, door de Vlaamse Regering nader wordt gedefinieerd, biedt rechtsgrond voor artikel 47 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018.

Aangezien de bepaling van artikel 48, § 2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 in hoofdzaak als een subsidievoorwaarde kan worden beschouwd, vindt ze rechtsgrond in artikel 37 van het decreet van 25 april 2014 dat de Vlaamse Regering opdraagt de erkennings- en subsidiëeringsvoorwaarden voor het aanbod aan arbeidsmatige activiteiten te bepalen.

Voor artikel 46, § 2, van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018, dat de aanvraagprocedure betreft, dient bijkomend een beroep te worden gedaan op de algemene uitvoeringsbevoegdheid die de Vlaamse Regering put uit artikel 20 van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’ om de decreten uit te voeren, gelezen in samenhang met artikel 37 van het decreet van 25 april 2014.

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Aanhef

4. De aanhef dient in overeenstemming te worden gebracht met hetgeen *sub* 3.2.2 en 3.2.3 in verband met de rechtsgrond is opgemerkt.

Bijgevolg dient een nieuw eerste lid in de aanhef te worden ingevoegd waarin wordt verwezen naar artikel 20 van het bijzondere wet van 8 augustus 1980 ‘tot hervorming der instellingen’.

In het bestaande eerste lid, dat het tweede lid wordt, dient te worden verwezen naar artikel 35, eerste lid, in plaats van naar artikel 35 van het decreet van 25 april 2014.

Artikel 6

5. Artikel 6 van het ontwerp bepaalt dat “de mandaten van de casemanagers Zorg, vermeld in artikel 12, tweede lid, van het besluit van het Vlaamse Regering van 2 februari 2018, eindigen op 31 december 2023”.

Artikel 12 van het besluit van de Vlaamse Regering van 2 februari 2018 luidt:

“De Vlaamse minister, bevoegd voor de bijstand aan personen, en de Vlaamse minister, bevoegd voor het gezondheidsbeleid, bepalen eenzelfde einddatum van alle mandaten van de casemanagers Zorg.

Indien een welzijns- en zorgvoorziening op het moment van de einddatum, vermeld in het eerste lid, aangewezen is als casemanager Zorg van een deelnemer wiens activeringstraject nog loopt, blijft de welzijns- en zorgvoorziening gemandateerd als casemanager Zorg voor het uitoefenen van zijn functie tot het einde van dat activeringstraject.”

Gevraagd om de verwijzing naar artikel 12, tweede lid, van het besluit van het Vlaamse Regering van 2 februari 2018 toe te lichten, verklaarde de gemachtigde dat deze verwijzing verkeerd is en dat “(e)r moet verwezen worden naar artikel 12, eerste lid.”

De tekst van de ontworpen bepaling dient op dit punt te worden aangepast in de door de gemachtigde vermelde zin.

Artikel 13

6. Artikel 13 van het ontwerp voorziet in het overmaken van het rijksregisternummer van de persoon die arbeidsmatige activiteiten wil verrichten of, in geval van opzeg van de overeenkomst, heeft verricht.

Ondervraagd of voor het gebruik van het rijksregister een machtiging werd bekomen zoals bedoeld in artikel 8 van de wet van 8 augustus 1983 ‘tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen’ antwoordde de gemachtigde:

“Het Departement WVG vraagt hiervoor op korte termijn een machtiging aan aan de privacycommissie.

De rijksregisternummers zullen niet gebruikt worden om extra persoonsgegevens op te vragen in het rijksregister.

De rijksregisternummers worden enkel opgevraagd om het uitbetalingscircuit ten aanzien van de begeleiders arbeidsmatige activiteiten vlot en correct te laten verlopen. De rijksregisternummers worden opgevraagd omwille van de unieke identificatie van een overeenkomst.

Indien een begeleider meedeelt dat een overeenkomst stopgezet is, kunnen we exact weten om welke overeenkomst het gaat waardoor de juiste overeenkomst wordt stopgezet. Daarnaast kunnen we hierdoor ook controleren dat we maar één keer een subsidie uitbetalen aan de begeleider arbeidsmatige begeleiding voor de begeleiding van een persoon in arbeidsmatige activiteiten.”

De steller van het ontwerp dient er over te waken dat het Departement WVG wel degelijk beschikt over de machtiging om toegang te hebben tot de gegevens *ad hoc* overeenkomstig de regels vastgesteld bij voornoemde wet van 8 augustus 1983. Bijgevolg zal de bepaling van het ontwerp die ertoe strekt het gebruik van het rijksregisternummer op te leggen, maar kunnen worden toegepast voor zover het Departement WVG een machtiging heeft verkregen als bedoeld bij de wet van 8 augustus 1983.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Wim GEURTS

Wilfried VAN VAERENBERGH